

رسیدن کارد به استخوان مردم و تاکتیک جشن زودهنگام (عملیات روانی جریان اصلاح طلب)

وضعیت اقتصاد و معیشت باعث شده کارد به استخوان مردم برسد و تکیه دولت به آمارهای اقتصادی و تحلیل های مشاوران خود در این باره جای هشدار و تامل جدی دارد و می تواند برای روحانی در انتخابات سال آینده در دسرهای جدی بوجود آورد.

پایگاه بصیرت / گروه سیاسی / یحیی ذبیحی

هاشمی رفسنجانی دوشنبه هفته گذشته در مصاحبه با روزنامه اعتماد درباره نتیجه انتخابات ریاست جمهوری سال آینده، رای روحانی را تضمین شده خواند و گفت: «نظر من این است که الان وضع آقای روحانی بیشتر از هر کاندیدایی که می تواند به میدان بیاید، بهتر است. من این گونه می بینم. اکثر کسانی که به آقای روحانی رای دادند، از انتخاب خود راضی هستند... الان همه بر سر رای شان می مانند. آنهايي که رای دادند، نیروهای حزبی از جریان معتدل، اصلاح طلب، مدیریت ها، نخبگان و کسانی بود که تحلیل های درستی از شرایط دارند. ممکن است افرادی هم تغییر رای داده باشند که جای آنها هم افراد دیگری می آیند. به نظر من رای ایشان کاملاً تضمین شده است.»

ادعای جناب هاشمی درباره حتمی بودن رای آوری روحانی اولین و آخرین مورد از این اظهارات قابل تامل نیست و مروری اجمالی بر رسانه ها و مواضع چهره های اصلاح طلب نشان می دهد چنین سخنی یک خط قابل پیگیری و حساب شده از سوی این جریان است که از مدت ها پیش عملیاتی شده و با نزدیک شدن به انتخابات پررنگ تر نیز خواهد شد.

کاش ما هم رای می دادیم!

دی ماه سال گذشته بود که سخنگوی حزب اعتدال و توسعه که دبیر کلی آنرا محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت بر عهده دارد، در بخشی از گفت و گوی خود با روزنامه شرق گفته بود: به نظر می رسد حمایت موثری که از جانب نیروهای سیاسی حامی دولت صورت گرفت، همچنان پابرجاست و حتی بخشی از آن ۱۴ میلیون که رأی ندادند؛ بعد از انتخابات و اخیراً در پی موضع گیری های روحانی می گویند ای کاش ما هم رأی داده بودیم!

غلامعلی دهقان که مدیر مسئولی روزنامه آفتاب یزد را نیز بر عهده دارد همچنین در ادامه گفته های خود مدعی شده بود: به نظر می رسد (روحانی) در سال ۹۶ با رای به مراتب بیشتر از سال ۹۲، باز هم به ریاست جمهوری انتخاب خواهد شد.

پیش بینی های زودهنگام

اگر این روزها نگاهی به صفحات روزنامه های اصلاح طلب و سایت های خبری آنها بیندازید، هر روز با تحلیل ها و مواضعی از این دست روبرو خواهید شد. برای نمونه رسول منتجب نیا روز یکشنبه هفته جاری در مصاحبه با سایت انتخاب درباره انتخابات پیش رو و وضعیت روحانی گفت: آنچه تحلیل ها نشان می دهد این است که روحانی در شرایط کنونی رقیب هم ارزی ندارد و او در واقع بی رقیب است. حتی برخی حدس میزنند رای ایشان به مراتب از سال ۹۲ بیشتر خواهد بود.

منتجب نیا در ادامه می گوید: روحانی صلاحیت و شایستگی اش را به منصفه ظهور گذاشته و شانس و پشتوانه قوی ای بین مردم و نیروهای سیاسی دارد، لذا احتمال موفقیت ایشان بسیار بالاست.

نجفقلی حبیبی دیگر فعال اصلاح طلب نیز در مصاحبه ای با روزنامه آرمان (شنبه ۱۵ آبان) درباره انتخابات آتی می گوید: «اصولگراها خود می دانند هیچ یک از کاندیداهای آنها از توان لازم برای رویارویی با روحانی برخوردار نیست... از آنجا که رئیس جمهور یک دوره چهار ساله را پشت سر گذاشته، اکنون به امور و مسائل موجود در کشور و جامعه بیش از دیگران واقف است. به همین علت لازم است یک فرصت چهارساله دیگر به رئیس جمهور برای تکمیل اجرای مسئولیت ها و تحقق برنامه هایش داده شود، زیرا اقدامات رئیس جمهور در حیطه اشتغالزایی، بهبود وضعیت معیشت مردم و... برای رسیدن به نتیجه مورد انتظار نیاز به یک بازه زمانی دارد.»

محمد عطریانفر نیز در مصاحبه با خبرگزاری ایلنا به موضوع انتخابات ۹۶ پرداخته و مدعی است نامزدهای بالقوه اصولگرا برای شکست به میدان می آیند. وی می گوید: «حتما شخصیت محترمی مثل آقای ولایتی برای این دوره در انتخابات شرکت نمی کند، قطعاً آقای علی لاریجانی مطرح نخواهد شد یا محسن رضایی یقیناً نخواهد آمد. افرادی مثال ضرغامی، قالیباف و جلیلی نام هایی است که این روزها بر سر زبان های چهره های اصولگرایی مطرح هستند ولی اصولگرایان هر کسی را در این سطح انتخاب کنند، برای شکست به میدان دعوت کرده اند.»

سایت نامه نیوز منسب به یکی از وزرای دولت یازدهم ۳۰ خرداد سال جاری در گزارشی می نویسد؛ «تقریباً هیچ. این جمله دوکلمه‌ای بدون ساختار نتیجه بررسی رقبای روحانی در انتخابات سال آتی ریاست جمهوری است... کمتر از یک سال به رقابت‌های خرداد ۹۶ باقی مانده است و اصولگرایان هیچ گونه تحرکی در جهت ائتلاف‌های درون تشکیلاتی خود انجام نداده اند و بعید است در مدت باقیمانده هم بتوانند هم تصمیم به رقابت با روحانی بگیرند و هم به اجماع رسیده و ائتلاف کنند. در نتیجه پذیرش شکست از روحانی از هم‌اکنون در میان اصولگرایان شنیده می‌شود.»

ادعا از سوی مردم

البته اصلاح طلبان می‌کوشند به تحلیل‌های خود رنگ و بوی مردمی و اجتماعی نیز بدهند تا به مخاطب چنین القا کنند که ادعاها درباره تضمین شده بودن رای روحانی در انتخابات ۹۶ صرفاً تحلیل چهره‌های سیاسی اصلاح طلب نیست و در پس این تحلیل‌ها موج‌ها و پشتیبانی‌های اجتماعی نیز وجود دارد. اینجاست که روزنامه آفتاب یزد در گزارش خود از سفر اخیر رئیس جمهور به قزوین (۷ مهر ۱۳۹۵) اینگونه می‌نویسد؛ «تاریخ تولد شعار «با روحانی تا ۱۴۰۰»، به ۲۲ خردادماه ۹۵ بازمی‌گردد. زمانی که مردمان شهر سرخه، زادگاه رئیس جمهور، مطالبه و خواست خود مبنی بر مانایی و پایداری حسن روحانی در پاستور تا ۴ سال دیگر را، در بنرهای «با روحانی تا ۱۴۰۰» نمایش دادند. قدرت نفوذ این شعار در میان آحاد ملت ایران به قدری بود که در سفرهای استانی رئیس جمهوری متجلی می‌شد و مردم حمایت خود را از رئیس دولت تدبیر و امید با بهره‌گیری از شعار «با روحانی تا ۱۴۰۰» نشان می‌دادند. اما در کمتر از ۸ ماه مانده به دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، روز گذشته مردم استان قزوین این شعار را به بلوغ رساندند و آن را تکمیل کردند چرا که عبارت «تکرار می‌کنیم» را که گلوآژه پیروزی لیست امید در انتخابات مجلس دهم بود، به «روحانی تا ۱۴۰۰» اضافه کردند و با حضور حداکثری و تشکیل اجتماعی بزرگ در مقر سخنرانی رئیس جمهور پلاکاردهای «تکرار می‌کنیم روحانی تا سال ۱۴۰۰» را بر افراشتند. بدین ترتیب پیش از آنکه اصلاح‌طلبان و حامیان دولت برای انتخابات اردیبهشت ماه ۹۶ ساز و کاری تعبیه کنند و به جهت دهی مردم پردازند، قزوینی‌ها، خود به صورت خودجوش در صدد برداشتن گام سوم اصلاح‌طلبان برآمدند و بر آن شدند تا حماسه ۲۴ خرداد ۹۲ و هفتم اسفند ۹۴ را در اردیبهشت ۹۶ تکرار کنند.»

سربازگیری از جبهه رقیب

اصلاح طلبان برای تکمیل عملیات سیاسی و روانی خود به سراغ برخی افراد رفته و از زبان آنان ادعاهای جالب و قابل تاملی را درباره انتخابات ۹۶ مطرح می‌کنند که اهم محورهای این ادعاها عبارتند از؛

۱- روحانی در انتخابات ۹۶ رقیبی ندارد

۲- اصولگرایان قصد رقابت با روحانی را ندارند

۳- بخشی از اصولگرایان حامی روحانی در انتخابات آتی هستند

خبرگزاری ایلنا واسط مرداد سال جاری به سراغ امیرمحبیبان رفته و از وی به عنوان فعال و ثنورسین جریان اصولگرا نام برده و به نقل از وی می‌نویسد؛ «احتمال حمایت مشروط‌طیفی از اصولگرایان از روحانی وجود دارد.» اصلاح طلبان نیز مشوق چنین مواضعی هستند. محمد کیانوش راد عضو شورای مرکزی اتحاد ملت درباره احتمال حمایت اصولگرایان از روحانی به خبرگزاری ایلنا (۱۰ مرداد ۱۳۹۵) می‌گوید: آنها با شیوه‌های مختلف در صدد این هستند که روحانی را نامزد خود معرفی کنند اما این امر بدی نیست و اتفاقاً اگر این تصمیم را بگیرند، کنشی عاقلانه داشته‌اند.

نماینده اهواز در مجلس ششم می‌افزاید: امروز کشور نیازمند تفکر اعتدالی است، لذا چه اصلاح‌طلبان چه اصولگرایان اگر از روحانی حمایت کنند راه درستی را انتخاب کرده‌اند.

غلامرضا مصباحی مقدم ۱۸ خرداد سال جاری در مصاحبه با خبرآنلاین گفته بود؛ «اینطور نیست که شرایط آقای روحانی شرایطی باشد که مورد اقبال اصولگرایان قرار نگیرد و محتمل است مجموعه اصولگرایان در انتخابات ریاست جمهوری از ایشان حمایت کند و اگر گزینه بهتری نداشته باشیم حتماً وارد گفتگو با ایشان خواهیم شد.»

مواضع مصباحی مقدم به عنوان سخنگوی جامعه روحانیت مبارز باعث شد آیت الله موحدی کرمانی به عنوان دبیر کل این تشکل وارد میدان شده و درباره اظهارات مصباحی مقدم مبنی بر حمایت احتمالی این تشکل از حسن روحانی، بگوید: چنین چیزی اصلاً مطرح نبوده و نیست و قبلاً هم گفته بودم که چنین اقدامی بسیار بعید است.

مواضع اصلاح طلبان درباره انتخابات ۹۶ را باید کنشی سیاسی با درون مایه عملیات روانی دانست که اهداف خاص خود را دنبال می کند و به نظر می رسد تاثیرگذاری منفی بر اردوگاه رقیب اصلی ترین هدف آن باشد. اصلاح طلبان پیش تر و بیشتر از هر کسی می دانند که انتخابات -بخصوص از نوع ریاست جمهوری- در ایران بشکل فوق العاده ای مشروط به موج اجتماعی روزهای پایانی دوران رقابت و منتهی به انتخابات است. این موج ها در عرض چند روز می توانند نتایج نظرسنجی ها را بکلی عوض کرده و نامزدی را که از شانس اندکی برای پیروزی برخوردار است راهی پاستور کنند و بالعکس نامزد محتمل را از گردونه خارج سازند. با توجه به این قضیه طرح چنین سخنانی درباره تضمینی بودن رای آوری یک نامزد بالقوه انتخاباتی در حالی که ماه ها تا انتخابات مانده، بیش از آنکه موضعی تحلیلی و مبتنی بر داده های آماری و علمی باشد، نوعی عملیات روانی زود هنگام است.

البته همه کسانی که به نوعی در اردوگاه گفتمانی دولت یازدهم تعریف می شوند چنین خوشبینانه موضع گیری نمی کنند و کم نیستند کسانی که در این باره هشدارهای جدی نیز داده اند. مصاحبه روز شنبه (۱۵ آبان ۱۳۹۵) فرشاد مومنی با روزنامه آرمان از این دست هشدارهاست. این اقتصاددان اصلاح طلب و حامی دولت معتقد است وضعیت اقتصاد و معیشت باعث شده کارد به استخوان مردم برسد و تکیه دولت به آمارهای اقتصادی و تحلیل های مشاوران خود در این باره جای هشدار و تأمل جدی دارد و می تواند برای روحانی در انتخابات سال آینده ددرسهای جدی بوجود آورد. وی در بخش هایی از این مصاحبه می گوید: «رشد اقتصادی چندان هم مطلوب نبوده است که بدان اشاره می کنند. در حقیقت رشد اقتصادی سال ۹۵ یک رشد بی کیفیتی بوده است. بنابراین زمان آن فرا رسیده که اگر در مواردی که کاستی و نقصی در داده ها و تحلیل های سازمان های بین المللی وجود دارد به جای هتاک و برچسب زنی به روش کارشناسی آنها، نقص ها را بر ملا کنیم چرا که در این صورت اعتماد از دست رفته جامعه را باز می گردانیم... آنچه جامعه ایران به شدت بدان نیازمند است و ضروری است رسانه ها و دولت نیز در این راستا همکاری کنند، این است که باید واقع بینی، سیاست و انصاف جایگزین سیاست زدگی، دستکاری آمار، اطلاعات و بازی های فرصت طلبانه شود... رئیس جمهور باید در سال پایانی مسئولیت خود به این امر توجه داشته باشد که مشاوران اقتصادی او گزارش و تحلیل واقع بینانه ای از وضعیت موجود در اقتصاد و معیشت مردم ندارند و مصالح او را در انتخابات آتی در نظر نمی گیرند.»

اگر چه بعید به نظر می رسد در هیاهوی جشن زود هنگام پیروزی، گوشی برای شنیدن هشدارهای اینچنینی پیدا شود اما برخی شواهد و مواضع شخص رئیس جمهور نشان می دهد وی هوشیارتر از آن است که تحت تاثیر مواضع دوستان و حامیانی که از اکنون وی را پیروز سال ۹۶ معرفی می کنند قرار بگیرد و می داند که روزهای سختی را در پیش دارد.